

VOLGRECHT IN NEDERLAND: REGELS EN WERKING

Vanaf 1 januari 2012 is in Nederland het volgrecht op kunstwerken van toepassing voor levende kunstenaars en voor kunstenaars tot 70 jaar na hun overlijden. Volgrecht is het recht van de maker van een kunstwerk om, bij doorverkoop van dat werk, een percentage te ontvangen van de transactieprijs.

BINNENLAND

Deze informatie ziet alleen op binnenlandse transacties. Voor de afdracht van volgrecht van transacties die in het buitenland zijn gedaan, verwijzen we u naar de inhoudings-instanties ter plaatse.

WELKE KUNSTWERKEN?

- kunstwerken van levende kunstenaars en van kunstenaars die niet langer dan 70 jaar geleden zijn overleden.
- originelen van werken van grafische of beeldende kunst (of exemplaren daarvan in een beperkte oplage): Bijvoorbeeld afbeeldingen, collages, schilderijen, tekeningen, gravures, prenten, lithografieën, beeldhouwwerken, tapisserieën, keramische werken, glaswerk en foto's.
- kopieën of afgietsels van kunstwerken, voor zover deze door de kunstenaar zelf of op zijn gezag in beperkte oplage zijn gemaakt

WELKE TRANSACTIES?

- bij de transactie moet tenminste één professionele kunsthandelaar zijn betrokken als koper, verkoper of tussenpersoon.
- de eerste verkoop, door de kunstenaar, valt buiten het volgrecht.
- Het volgrecht geldt bij kunstwerken met een transactiewaarde vanaf € 3.000.
- Volgrecht is NIET van toepassing als een professionele kunsthandelaar een kunstwerk verkoopt dat:
 - 1). hij minder dan drie jaar vóór de verkoop heeft verkregen van de maker ervan, EN
 - 2). de verkoopprijs is niet hoger dan € 10.000.

WELKE KUNSTENAARS?

- kunstenaars die onderdaan zijn van de Europese Unie (EU); zie evt. www.europa.eu.
- kunstenaars die onderdaan zijn van niet-EU-lidstaten die deel uitmaken van de Europese Economische Ruimte (EER). Op dit moment gaat het om IJsland, Liechtenstein of Noorwegen.
- is een kunstenaar geen onderdaan van de EU of bovengenoemde drie landen, dan geldt volgrecht als de kunstenaar Nederland als gewone verblijfplaats heeft.
- kunstenaars, niet uit de EU of EER, die onderdaan zijn van een land dat ook volgrecht toekent aan onderdanen van de EU of EER.

WELKE TARIEVEN?

- het volgende tariefstelsel is van toepassing:
 - 4% van het deel van de verkoopprijs tot en met € 50.000
 - plus 3% van het deel van de verkoopprijs van € 50.000,01 tot en met € 200.000
 - plus 1% van het deel van de verkoopprijs van € 200.000,01 tot en met € 350.000
 - plus 0,5% van het deel van de verkoopprijs van € 350.000,01 tot en met € 500.000
 - plus 0,25% van het deel van de verkoopprijs boven de € 500.000
- het maximum dat aan volgrecht wordt gerekend bedraagt € 12.500, een bedrag dat wordt bereikt bij een verkoopprijs van € 2.000.000.

BTW

Het bedrag aan volgrecht moet worden berekend over de verkoopprijs exclusief BTW. Uiteraard hoeft u over het volgrecht zelf geen BTW te berekenen.

BEREKENEN VAN VOLGRECHT

Let op! Ga uit van de Netto Verkoopprijs: zijnde de Bruto Verkoopprijs minus BTW minus Volgrecht. Bij berekening vanuit de Bruto Verkoopprijs is de onderstaande formule essentieel.

Op de website van de Federatie TMV, de NGA en de VHOK zullen formules worden geplaatst waarmee u gemakkelijk het bedrag aan volgrecht kunt berekenen bij een verkoopprijs inclusief BTW (over de marge).

VRIJWILLIG COLLECTIEF BEHEER

In Nederland is gekozen voor vrijwillig collectief beheer.

Dit betekent dat er niet één inningsorganisatie actief is om de volgrechten te innen. Zo kan het zijn dat kunstenaars zelf zorg dragen voor hun inning.

Veel kunstenaars hebben de inning van het volgrecht overgedragen aan de Stichting Pictoright (voorheen Stichting Beeldrecht). Voor informatie zie www.pictoright.nl Stichting Pictoright fungeert ook als inningsorganisatie namens buitenlandse inningsorganisaties, indien werken van buitenlandse kunstenaars in Nederland worden verkocht.

RESERVEREN

Aangezien het door u te betalen volgrecht te zien is als een haalschuld, hoeft u zelf niet actief de kunstenaar te achterhalen die recht heeft op de betaling.

Wij adviseren u daarom in de boekhouding het te betalen volgrecht als aparte post te registreren, zodat het fungeert als reserve. Deze reserve mag dus van de winst worden afgetrokken.

VERJARING

De vordering kan op twee manieren verjaren, waarna u geen volgrecht meer verschuldigd bent:

- 1). per definitie na 20 jaar;
- 2). in een bijzonder geval al na vijf jaar, namelijk door verloop van vijf jaren nadat de rechthebbende zowel met de opeisbaarheid van de vergoeding als met de tot de betaling van de vergoeding verplichte persoon bekend is geworden.

RECHT OP INFORMATIE

De kunstenaar of rechthebbende aan wie het volgrecht ten goede komt, heeft drie jaar lang het recht om alle informatie te krijgen om de betaling van het volgrecht veilig te (laten) stellen.

WIE MAG INNEN?

Volgrecht kan alleen worden geïnd door de kunstenaar zelf, zijn erfgenamen of daartoe gemachtigde inningsorganisaties.

Als u twijfelt of u daadwerkelijk te maken heeft met erfgenamen van de kunstenaar dan kan het raadzaam zijn te vragen om een verklaring van erfrecht, zodat u niet aan een verkeerde betaalt en het risico loopt nogmaals te moeten betalen.

In het geval dat volgrecht wordt geïnd door een inningsorganisatie kunt u veelal op hun website controleren of de kunstenaar of diens erfgenamen bij de organisatie zijn aangesloten. Ook hier geldt, dat u bij twijfel moet kunnen verifiëren, bijvoorbeeld door een verklaring van erfrecht in te zien.

